

Situácia vo výskyte horúčky dengue na Srí Lanke 21. 7. 2017

Podľa informácií Svetovej zdravotníckej organizácie (SZO) od 1. januára do 7. júla 2017 bolo Ministerstvom zdravotníctva Srí Lanky hlásených 80 732 prípadov horúčky dengue, z toho 215 úmrtí. Ide o viac ako 4 násobný nárast počtu prípadov než je priemerný počet prípadov za rovnaké obdobie za roky 2010 a 2016. Výskyt horúčky dengue na Srí Lanke je bežný, zaznamenáva sa každý rok, zvyčajne skoro po monzúnových dažďoch, kedy sú optimálne podmienky pre množenie komárov. Súčasná epidémia horúčky dengue na Srí Lanke vznikla následkom masívnych dažďov a následných záplav, ktoré postihli takmer 600 000 ľudí v 15 z 25 okresov Srí Lanky. Problémy pri odstraňovaní odpadu vzniknutého pri povodniach a vznik lokalít so stojatými vodami umožňujúcimi množenie komárov prispeli k nárastu počtu prípadov horúčky dengue v mestských aj prímestských oblastiach.

Horúčka Dengue je vírusová infekcia prenášaná komármi *Aedes aegypti* a *Aedes albopictus*, ktoré sú veľmi dobre prispôsobené mestskému aj vidieckemu prostrediu. Existujú štyri sérotypy vírusu dengue (DENV-1, DENV-2, DENV-3 a DENV-4). Infekcia s jedným sérotypom poskytuje voči nemu dlhodobú imunitu, ale nie voči ostatným sérotypom. Inkubačný čas trvá 4 až 10 dní. Príznaky ochorenia pripomínajú ťažšiu chrípku, trvajú zvyčajne 2 až 7 dní. Prítomná je horúčka 40°C, odprevádzaná dvomi z nasledujúcich príznakov:

- silná bolesť hlavy,
- bolesť za očami,
- nevoľnosť, vracanie,
- zdurené uzliny,
- bolesti svalov a kĺbov,
- vyrážka.

Vyskytuje sa aj ťažká forma horúčky dengue, tzv. dengue hemoragická (krvácavá) horúčka, ktorá môže spôsobiť smrť. Varovnými príznakmi sú:

- silná bolesť brucha,
- pretrvávajúce vracanie,
- zrýchlené dýchanie,
- krvácanie z ďasien,
- prítomnosť krvi vo zvratkoch,
- únava, nepokoj.

Opakované infekcie vystavujú ľudí väčšiemu riziku závažnej horúčky dengue a šokového syndrómu.

Špecifická liečba neexistuje. Chorý by mal vyhľadať lekársku pomoc, odporúča sa pokoj na lôžku, príjem tekutín a prostriedky na zníženie horúčky a bolesti kĺbov na báze paracetamolu. Pri adekvátnej zdravotnej starostlivosti sa aj pri hemoragickej forme horúčky dengue môže dosiahnuť záchrana života.

Približne 43 % prípadov horúčky dengue bolo hlásených zo západnej provincie Srí Lanky a najviac postihnutá oblasť s najvyšším počtom hlásených prípadov je okres Colombo (18 186), nasleduje Gampaha (12 121), Kurunegala (4889), Kalutara (4589), Batticaloa (3946), Ratnapura (3898) a Kandy (3853). Predbežné laboratórne výsledky identifikovali, že momentálne sa v epidémii uplatňuje sérotyp 2 (DENV-2).

Srí Lanka v spolupráci so SZO prijíma opatrenia na zamedzenie šírenia ochorenia, ide predovšetkým o boj proti komárom (odstraňovanie odpadu po záplavách, postreky proti komárom, eliminovanie lokalít so stojatou vodou) a o zdravotnú výchovu obyvateľstva.

Prevenia ochorenia spočíva v ochrane pred poštípaním komármi (zatvorené dvere a okná, siete na oknách a dverách, dlhé oblečenie, používanie repelentov, aerosólové výrobky pre domácnosť, moskytiéry, atď.).

Svetová zdravotnícka organizácia momentálne na základe dostupných informácií neodporúča pre Srí Lanku uplatňovanie obmedzenia cestovania alebo obmedzenie obchodu.

Odbor epidemiológie

ÚVZ SR